

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันสังคมไทยอยู่ในขั้นวิกฤต จึงต้องปฏิรูปการปกครองกันใหม่ โดยเฉพาะด้านคุณธรรม จริยธรรม ในการให้การศึกษาแก่เยาวชน โดยกำหนดการศึกษาว่า “คุณธรรม นำความรู้” เพราะหากไม่เร่งทำอะไรให้ดีขึ้น อาจถึงขั้นทำให้สังคมล่มสลาย เพราะฉะนั้นการพัฒนาคนให้เป็นคนดีมีคุณภาพ คือ การพัฒนาด้านคุณธรรมและจริยธรรม ตามหลักการที่สำคัญของศาสนา เพราะคนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด ในการพัฒนาประเทศ (วิจิตร ศรีสอาน, 2550.) สอดคล้องกับทฤษฎีของแมกมิลันและคณะ (2536: 1-2) ที่อธิบายว่า การนำหลักการสำคัญทางพุทธศาสนามากำหนดวิธีการในการพัฒนาความประพฤติที่ดีงามของบุคคล ความเชื่อทางพุทธศาสนาได้หยั่งรากฝังลึก อยู่ในจิตใจของคนไทยและมีอิทธิพลต่อวิถีการดำเนินชีวิตประจำวัน คนไทยในอดีตเป็นคนใจบุญสุนทาน มีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น รู้จักให้อภัยและละอายต่อการกระทำความชั่ว มีการควบคุมพฤติกรรมทางกาย วาจา ใจ ด้วยการรักษาศีลและการฟังธรรมอยู่เป็นนิตย์ และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระราชดำริว่า การพัฒนาบ้านเมืองให้เจริญยิ่งขึ้นไปนั้น ย่อมต้องพัฒนาบุคคลก่อน เพราะถ้าบุคคลอันเป็นองค์ประกอบของส่วนรวม ไม่ได้ได้รับการพัฒนาแล้ว ส่วนรวมจะเจริญและมั่นคงได้ยาก การที่บุคคลจะพัฒนาได้ก็ด้วยปัจจัยประการเดียว คือ การศึกษา การศึกษานั้นแบ่งเป็นสองส่วนคือ การศึกษาด้านวิชาการส่วนหนึ่งกับการอบรมบ่มนิสัยให้เป็นผู้มีจิตใจใฝ่ดี ใฝ่เจริญ มีละอายชั่วกลัวบาปส่วนหนึ่ง การพัฒนาบุคคลจะต้องพัฒนาให้ครบทั้งสองส่วน เพื่อให้บุคคลได้มีความรู้ไว้ใช้ประกอบการและมีความดีไว้เกื้อหนุนการประพฤติปฏิบัติ ทุกอย่างให้เป็นไปในทางที่ถูกที่ควรและอำนวยความสะดวกที่พึงประสงค์ (วิชัย วงใหญ่, 2542: หลังปก)

สภาพการดำเนินชีวิตในปัจจุบันเป็นผลจากการที่รัฐบาลมุ่งพัฒนาสร้างเศรษฐกิจเติบโตทางด้านเศรษฐกิจเพียงด้านเดียว ส่งผลให้ความเจริญทางวัตถุและเทคโนโลยี เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งเป็นความเจริญเติบโตที่มีได้เป็นไปอย่างยั่งยืนและเป็นการพัฒนาประเทศ ที่ขาดความสมดุลกับการพัฒนาทางด้านคุณธรรมจริยธรรม เป็นผลทำให้ค่านิยมทางด้านจิตใจ ซึ่งยึดความสุขจากความสงบจิตใจจางหายไปและเกิดค่านิยมทางวัตถุ คือ ความนิยมในความสุขอันได้จากความเจริญทางวัตถุขึ้นมาแทนที่ สรรพวิทยาการเจริญก้าวหน้าอยู่ทุกขณะในสังคมไทย แต่ความประพฤติปฏิบัติของคนในสังคมกลับเสื่อมทรามลง คนประพฤติผิดศีลธรรมลงทุกวันๆ จนก่อให้เกิด การวิพากษ์

วิจารณ์ทั่วไปว่าประเทศชาติเจริญแต่เพียงวัตถุ ส่วนทางด้านจิตใจหาเจริญด้วยไม่ จึงมิใช่เป็นความเจริญที่แท้จริง เพราะการขาดศีลธรรมนั้นจะทำให้โลกเสื่อม (ป๊วย อึ้งภากรณ์, 2530:61) ปัจจุบันคนในสังคมส่วนใหญ่มีความต้องการทางด้านวัตถุเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ โดยใช้ความพยายามทุกวิถีทางที่จะให้ได้วัตถุมาสนองความต้องการของตน ก่อให้เกิดความเห็นแก่ตัว คุณธรรม จริยธรรมของคนในสังคมเสื่อมลง ทำให้ปัญหาในสังคมเกิดขึ้นมากมาย (สุเมธธา แก่นกุล, 2544: 1) เพราะความประพฤติกองเยาวชนกำลังเสื่อมโทรมลง สังคมกำลังตกต่ำอย่างมาก สิ่งแวดล้อมเป็นพิษ เพราะเยาวชนหันหลังไปหลงไหลยาเสพติดและหนีโรงเรียนไปเที่ยวตามศูนย์การค้าและตามสถานบันเทิงเรีงรมย์ต่าง ๆ จนต้องมีการตั้งศูนย์พิทักษ์นักเรียน นักศึกษาขึ้น เพื่อคอยสอดส่องดูแลและให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียน นักศึกษา (มานะ รัตนโกเศศ, 2533: 8)

พฤติกรรมวัยรุ่นมีปัญหาในเรื่อง การไม่มีความรับผิดชอบ ไม่มีระเบียบวินัย การไม่แสดงความเคารพต่อผู้มีพระคุณ การไม่มีความมานะพยายาม ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้ ได้ก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมามากมาย ทั้งปัญหาการเรียน ปัญหาการคบเพื่อน ปัญหาด้านจิตใจที่มีความแข็งแกร่งต่าง ปัญหาครอบครัว ปัญหายาเสพติด ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ปัญหามลภาวะ ปัญหาการทุจริตฉ้อราษฎร์บังหลวง ปัญหาแหล่งอบายมุข ปัญหาแหล่งเสื่อมโทรม ปัญหาการใช้แรงงาน ปัญหาการละเมิดสิทธิเด็ก ปัญหาโสเภณีเด็ก ปัญหาการจราจรและอุบัติเหตุ ปัญหาพฤติกรรมวัยรุ่น (วาริ ศิริเจริญ, 2541:58-59) สภาพปัญหาเกิดจากความตกต่ำทางศีลธรรมอย่างมาก สภาพจิตใจของคนในสังคมที่กำลังเสื่อมถอยไปไม่มีความละเอียดใจ หรือเกรงกลัวต่อการกระทำบาป บุญ คุณ โทษ (วรศักดิ์ ชันทอง, 2544 : 1) และปัญหาเหล่านี้เป็นผลมาจากการเป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมในสังคมปัจจุบันลดลง ประชาชนและเยาวชนจำนวนมาก ไม่เห็นความสำคัญของคุณธรรม จริยธรรมเท่าที่ควร ไม่ยึดมั่นในคุณธรรมและไม่ประพฤติปฏิบัติตามจริยธรรม ทำให้สังคมมีปัญหา สังคมมีความเจริญทางด้านวัตถุ แต่มีความเสื่อมโทรมทางจิตใจ แนวทางหนึ่งที่จะช่วยลดปัญหาสังคม คือ จะต้องปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ให้กับเยาวชน เพื่อให้เขาเจริญเติบโตเป็นบุคคลที่พึงปรารถนาของสังคม (สมพร เทพสิทธิ์า, 2542 :15-16)

โรงเรียนสงขลาเทคนิโโลยี อำเภอเมืองจังหวัดสงขลา สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน นักศึกษาสามารถเข้ามาศึกษาในสาขาวิชาตามที่ต้องการได้ทุกคน ไม่มีการสอบคัดเลือก พบสภาพปัญหา (เฉพาะนักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปวส.) ดังนี้ คือ **ปัญหานักศึกษาไม่สำเร็จตามหลักสูตร** ประจำปีการศึกษา 2548 (วิชาการโรงเรียนสงขลาเทคนิโโลยี, 2551) นักศึกษาลงทะเบียนทั้งหมด 1,646 คน ไม่สำเร็จตามหลักสูตร 607 คน ประจำปีการศึกษา 2549 นักศึกษาที่ลงทะเบียนทั้งหมด 1,708 คน ไม่สำเร็จตามหลักสูตร 478 คน ประจำปีการศึกษา 2550 นักศึกษาที่ลงทะเบียนทั้งหมด 1,697 คน ไม่สำเร็จตามหลักสูตร

393 คน **ปัญหานักศึกษาทำผิดระเบียบวินัย** เรื่อง กระโปรง กางเกง เข็มขัด ถุงเท้า รองเท้า เสื้อผ้า ดัดแปลง ทำสีผม ทำสีเล็บ บุหรี่ ประพฤติตัวไม่เหมาะสม ประจำปีการศึกษา 2549 ผิดระเบียบ ทั้งหมด 429 ครั้ง และประจำปีการศึกษา 2550 ผิดระเบียบทั้งหมด 1,511 ครั้ง เรื่องไม่รูดบัตรเข้า และมาเรียนสาย ปีการศึกษา 2550 จำนวน 3,424 ครั้ง และมาเรียนสาย 5,889 ครั้ง ของนักศึกษา ทั้งหมดในภาคเรียนที่ 1/2550 และไม่รูดบัตรเข้า จำนวน 2,291 ครั้ง และมาเรียนสาย 4,465 ครั้ง ของนักศึกษาทั้งหมดในภาคเรียนที่ 2/2550

ปัญหาที่สำคัญของโรงเรียนอีกปัญหา คือ **ปัญหานักศึกษาพ้นสภาพระหว่างเรียน** ถือเป็นปัญหาที่ต้องรีบแก้ไขโดยด่วน โดยที่ทุกคนจะต้องให้ความร่วมมือและช่วยกันดูแล นักศึกษา กลุ่มนี้ โดยเฉพาะครูที่ปรึกษาและอาจารย์ประจำวิชา ต้องให้การดูแลนักศึกษากลุ่มนี้ให้มาก เพราะ การที่นักศึกษาต้องออกระหว่างเรียน ต้องเกิดจากการมีปัญหาใด ปัญหาหนึ่ง เช่น **ปัญหานักศึกษาที่ถูกจำหน่ายเพราะไม่มาเรียนภายใน 15 วัน** ในปีการศึกษา 2548 (วิชาการฯ, 2551) มีนักศึกษาที่ถูกจำหน่ายไม่มาติดต่อกภายใน 15 วัน จำนวน 244 คน ในปีการศึกษา 2549 มีนักศึกษาที่ถูกจำหน่ายไม่มาติดต่อกภายใน 15 วัน จำนวน 194 คน และปีการศึกษา 2550 มีนักศึกษาที่ถูกจำหน่ายไม่มาติดต่อกภายใน 15 วัน จำนวน 157 คน **ปัญหานักศึกษามีผลการเรียนเฉลี่ยไม่ถึงเกณฑ์** (ปวส.1 = 1.75, ปวส.2 = 1.90) จะถูกให้พ้นสภาพการเป็นนักศึกษา ปีการศึกษา 2548 มีนักศึกษาถูกจำหน่ายเพราะพ้นสภาพตามระเบียบวัดผล จำนวน 170 คน ในปีการศึกษา 2549 มีนักศึกษาถูกจำหน่ายเพราะพ้นสภาพตามระเบียบวัดผล จำนวน 237 คน และปีการศึกษา 2550 มีนักศึกษาถูกจำหน่ายเพราะพ้นสภาพตามระเบียบวัดผล จำนวน 206 คน

และยังมีปัญหาที่สมควรได้รับการพิจารณา ที่ยังไม่มีใครได้เก็บข้อมูลไว้คือระหว่าง การเรียนการสอนปกติ จะมีนักศึกษาไม่เข้าชั้นเรียนหรือหนีเรียน อาจหลบอยู่ในโรงเรียนหรือออกไป นอกโรงเรียน การที่นักศึกษาประพฤติตนเช่นนี้ ส่งผลต่อการเรียนอย่างมากและทำให้พ่อแม่หรือผู้ปกครองเสียใจมาก ผู้วิจัยหรือครูที่ปรึกษาต้องไปลอบเฝ้าดูนักเรียนผู้ปกครองของนักศึกษาเหล่านั้น เป็นประจำ จากปัญหาดังกล่าวแสดงว่านักศึกษายังขาดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนดไว้ (สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา, 2546: 1)

การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ เป็นวิธีการเรียนรู้วิธีหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนได้เข้าใจสิ่ง ต่างๆ อย่างแจ่มแจ้งเกิดความหมายและนำไปใช้ได้ จากความรู้และความคิดย่อยๆ ประสานสัมพันธ์ และเชื่อมโยงกันจนสามารถมองเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งนั้นกับสิ่งอื่นรอบตัว ซึ่งมีผลให้เกิดการ นำความรู้และประสบการณ์ที่ได้มาจัดระบบระเบียบใหม่ให้เหมาะสมกับตน เป็นองค์รวมของ ความรู้ของตนเอง ตลอดจนส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเอง ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในทุกๆ ด้าน

ผู้เรียนเกิดความสุขสนุกสนานไม่ลืมน่าย สามารถนำไปปฏิบัติในชีวิตจริง ที่สอดคล้องกับชีวิตจริงที่คนเราจะพบสิ่งต่างๆ มากมายหลายชนิด หลายประเภทในเวลาเดียวกัน ประสบการณ์ต่าง ๆ หรือปัญหาทั้งหลายจะเกี่ยวข้องกันหรือเกิดขึ้นตามธรรมชาติ ทุกคนจะใช้ทักษะหลาย ๆ อย่างในการเรียนรู้จากประสบการณ์และการแก้ไขปัญหาชีวิตประจำวัน (ฐิติวิญญู ก่อคำจิ้น, 2549: 27-28) เพราะฉะนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ จึงเป็นวิธีที่ดีที่สุดวิธีหนึ่งที่จะนำมาใช้ในการพัฒนา คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาใช้ในการเรียนรู้ในวิชาหลักการจัดการ เพื่อให้นักศึกษาได้เห็นต้นแบบที่มีจริยธรรมอันดีงามจากผู้สอนและการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ระหว่างการสอน นักศึกษาก็จะเกิดพัฒนาทางด้านอารมณ์ สังคมสติปัญญา ร่างกาย เพราะเป็นวัยที่พร้อมในการเสริมสร้างความเจริญงอกงามในทุกๆ ด้าน การบูรณาการคุณธรรม จริยธรรม ให้เกิดขึ้นกับนักศึกษาเป็น การยกระดับคุณภาพชีวิตและเป็นการปลูกจิตสำนึก ส่งผลให้เกิดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สอนองตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 และการจัดการศึกษาตามแนวของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่มุ่งหวังให้เยาวชนไทยเป็นคนที่มีคุณธรรมจริยธรรม เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข

นอกจากนี้การเรียนรู้แบบบูรณาการ ยังเป็นการจัดการจัดการศึกษา ตามแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ได้เน้นให้ครูดำเนินการในเรื่อง คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยมุ่งหวังจะให้การจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา มีคุณภาพ สอนองตอบเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 ที่ประสงค์จะให้การจัดการศึกษาต้องเป็นไป เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (มาตรา 6) จึงต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้คุณธรรม และกระบวนการเรียนรู้ (มาตรา 23) โดยปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา (มาตรา 24) ดังนั้นการจัดการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมในสถานศึกษา จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จำเป็นอย่างยิ่ง

จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการสำหรับนักศึกษาโรงเรียนสงขลาเทคโนโลยี อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้ในรายวิชา หลักการจัดการ รหัส 3200-1003 ในการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะพึงประสงค์ ให้กับนักศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษา โรงเรียนสงขลาเทคโนโลยี อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ก่อนการเรียนรู้แบบบูรณาการ
2. เพื่อศึกษาระดับคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษา โรงเรียนสงขลาเทคโนโลยี อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา หลังการเรียนรู้แบบบูรณาการ
3. เพื่อเปรียบเทียบคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษา โรงเรียนสงขลาเทคโนโลยี อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 แผนกวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการบัญชีและสาขาวิชาการตลาด โรงเรียนสงขลาเทคโนโลยี อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 จำนวน 100 คน ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา หลักการจัดการ รหัส 3200-1003

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 แผนกวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการบัญชีและสาขาวิชาการตลาด ที่ลงทะเบียนเรียน วิชาหลักการจัดการ รหัส 3200-1003 และมาเรียนครบทุกครั้ง ทั้งก่อนและหลัง การเรียนรู้แบบบูรณาการ จำนวน 50 คน ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive selection) เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3. ระยะเวลาในการทดลอง

ใช้เวลาในการทดลองทั้งหมด 10 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 กิจกรรม เริ่มตั้งแต่สัปดาห์ที่ 2 ถึง สัปดาห์ที่ 11 ตามปฏิทินวิชาการ โดยผู้วิจัยเป็นผู้สอนกลุ่มตัวอย่าง ในรายวิชาหลักการจัดการ รหัส 3200-1003

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

- 4.1. แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการด้วยกิจกรรม
- 4.2. แบบสอบถามระดับการปฏิบัติคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

5. ตัวแปรที่ศึกษา ตัวแปรที่จะศึกษาค้นคว้า

5.1 ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ด้วยการจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สำหรับนักศึกษาโรงเรียนสงขลาเทคโนโลยี อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

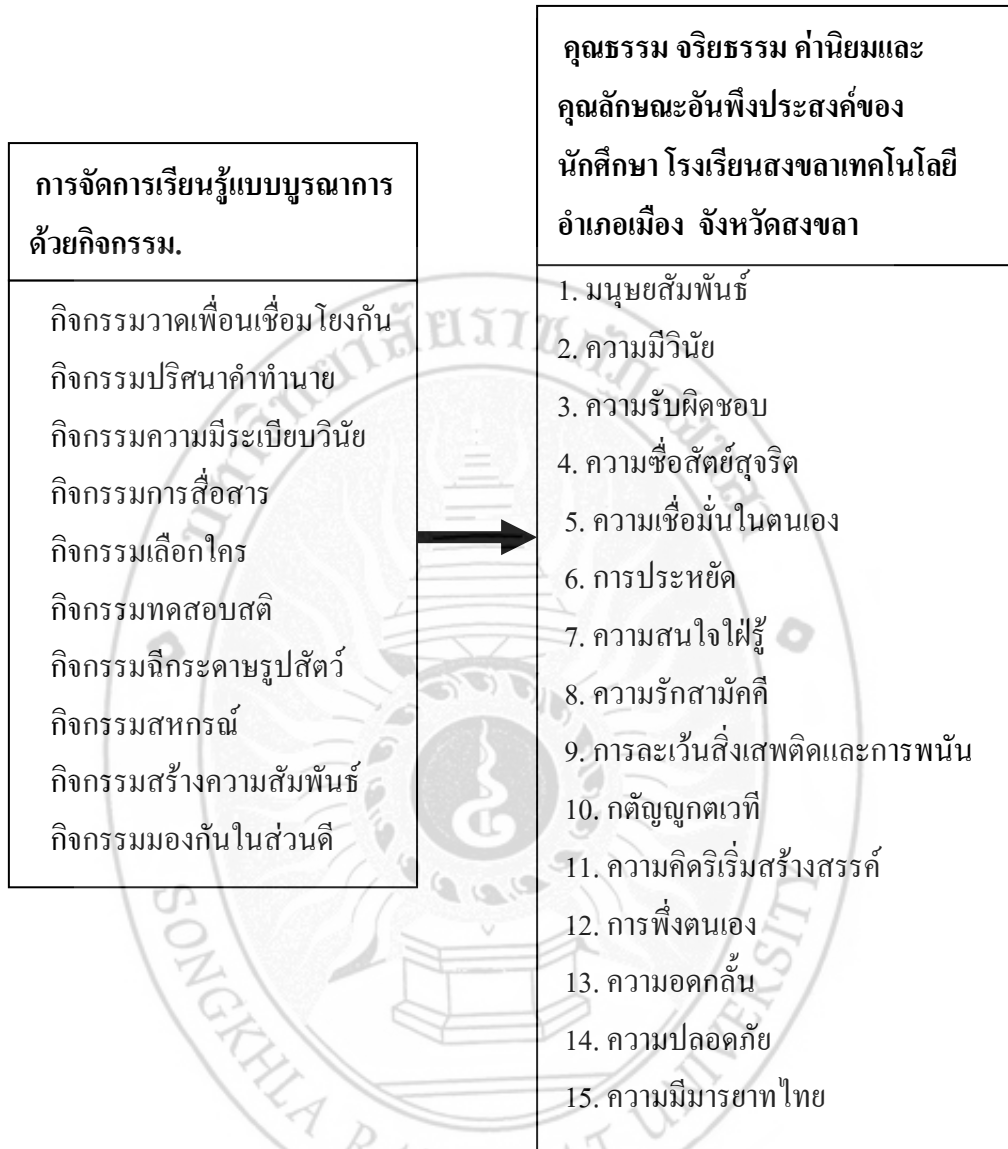
5.2 ตัวแปรตาม คือ คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาโรงเรียนสงขลาเทคโนโลยี อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ สำหรับนักศึกษาโรงเรียนสงขลาเทคโนโลยี อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

ภาพประกอบที่ 1. แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ สำหรับนักศึกษาโรงเรียนสงขลาเทคโนโลยี อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษา หลังการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ สูงกว่าก่อนการเรียนรู้

นิยามศัพท์เฉพาะ

การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ สำหรับนักศึกษาโรงเรียนสงขลาเทคโนโลยี อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ ดังนี้

1. นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1 แผนกวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการบัญชีและสาขาวิชาการตลาด จำนวน 100 คน ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาหลักการจัดการ รหัส 3200-1003 และเข้าเรียนตามปกติ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนสงขลาเทคโนโลยีอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

2. การเรียนรู้แบบบูรณาการ หมายถึง การเรียนรู้ที่ผู้วิจัยมุ่งสอนเพื่อให้นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการเป็นคนดี มีศีลธรรม โดยสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในรูปของกิจกรรมก่อนการเรียนรายวิชาหลักการจัดการ รหัส 3200-1003 ในเชิงพัฒนา นำไปสู่คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีกิจกรรมดังนี้

2.1 กิจกรรมวาดเพื่อนเชื่อมโยงกัน เป็นตัวพัฒนาแนวความคิดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านมนุษยสัมพันธ์

2.2 กิจกรรมการสื่อสาร เป็นตัวพัฒนาแนวความคิดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านความมีวินัย

2.3 กิจกรรมสหกรณ์โรงเรียนสงขลาเทคโนโลยี เป็นตัวพัฒนาแนวความคิดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านความรับผิดชอบและความกตัญญูต่อเวที

2.4 กิจกรรมทดสอบสติ เป็นตัวพัฒนาแนวความคิดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านความซื่อสัตย์สุจริตและด้านความอดทนอดกลั้น

2.5 กิจกรรมคำทำนายปริศนาคลาย เป็นตัวพัฒนาแนวความคิดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง

2.6 กิจกรรมนิกรกระดาษรูปสัตว์ เป็นตัวพัฒนาแนวความคิดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านสนใจใฝ่รู้และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

2.7 กิจกรรมเลือกใคร เป็นตัวพัฒนาแนวความคิดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านการพึ่งตนเองและการประหยัด

2.8 กิจกรรมการสร้างความสัมพันธ์ด้วยความคิดสร้างสรรค์ เป็นตัวพัฒนาแนวความคิดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการละเว้นสิ่งเสพติดและการพนันและความปลอดภัย

2.9 กิจกรรมบันไดคารา เป็นตัวพัฒนาแนวความคิดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านความมีวินัยและความรักความสามัคคี

2.10 กิจกรรมมองเห็นในส่วนตัว เป็นตัวพัฒนาแนวความคิดคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านมารยาทไทย

3. ระยะเวลา หมายถึง การดำเนินการในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 โดยการบูรณาการกิจกรรมในคาบเรียนตามปฏิทินตารางเรียนปกติ ใช้เวลา 10 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 กิจกรรม จำนวน 10 กิจกรรม

4. คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ หมายถึง การประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ดีงามทั้งทางกาย วาจาและจิตใจโดยถือปฏิบัติเป็นประจำและเป็นแบบอย่างที่ดีงามในการปฏิบัติต่อตนเอง ต่อผู้อื่นและต่อสังคมตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้กำหนดไว้ มีดังนี้

4.1 มนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ความสัมพันธ์ในทางสังคมระหว่างบุคคล ซึ่งทำให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน ส่งผลให้บุคคลแต่ละคนสามารถเข้ากับบุคคลอื่นได้

4.2 ความมีวินัย หมายถึง คุณลักษณะทางจิตใจและพฤติกรรมที่ช่วยให้สามารถควบคุมตนเองทั้งทางกาย วาจาและใจ ให้อยู่ในระเบียบแบบแผนและข้อบังคับขององค์กรหรือสังคมนั้นๆ เช่น การตรงต่อเวลา การรักษาสาธารณประโยชน์ การปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษา ฯลฯ รู้จักสิทธิและหน้าที่ของตนเอง ตลอดจนทั้งเคารพในสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น

4.3 ความรับผิดชอบ หมายถึง การยอมรับผลการกระทำของตนเองทั้งในสิ่งที่ดีหรือไม่ดี สามารถควบคุมตนเองได้ มีความมุ่งมั่น เพียรพยายามในการเรียนและการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ทันกำหนดเวลา มีการวางแผนการปฏิบัติงาน การใช้เวลาอย่างมีระบบและเหมาะสมตลอดทั้งปฏิบัติอย่างครบถ้วน

4.4 ความซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง ความประพฤติที่ตรงและจริงใจไม่คิดคดทรยศ ไม่คดโกง และไม่หลอกลวง หรือประพฤติชอบในทางที่ชอบ เช่น ไม่พูดเท็จ ไม่ลักขโมย ไม่แอบอ้าง ผลงานของคนอื่นมาเป็นของตน ไม่ทุจริตในการสอบ ฯลฯ

4.5 ความเชื่อมั่นในตนเอง หมายถึง ความมั่นใจแน่วแน่ ในแนวความคิดและการกระทำของตนเองอย่างมีเหตุมีผล มีหลักการในการที่จะทำงานหรือสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วงได้ถูกต้องและเหมาะสม

4.6 การประหยัด หมายถึง ความระมัดระวัง การรู้จักยับยั้ง ในการใช้ทรัพยากรต่างๆ เช่น เงิน วัสดุ อุปกรณ์ น้ำ ไฟฟ้า ฯลฯ ทั้งของตนเองและส่วนรวมให้พอเหมาะพอควรเกิดประโยชน์สูงสุดอย่างคุ้มค่า

4.7 ความสนใจใฝ่รู้ หมายถึง ความตั้งใจ ความพยายามของบุคคลที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ หรือความมุ่งหวังในการที่เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอของบุคคล

4.8 การละเว้นสิ่งเสพติดและการพนัน หมายถึง การไม่เสพ ไม่เล่นหรือไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติดและการพนันทุกประเภทที่ผิดกฎหมาย หรือมีโทษต่อร่างกาย รวมถึงการ ไม่ประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ย่ำแย่และอาจนำไปสู่การเสพสิ่งเสพติดและการพนัน

4.9 ความรักสามัคคี หมายถึง ความรู้สึกพึงพอใจ ชื่นชมยินดี ความพร้อมเพรียงปรองดองกันของบุคคลที่มีต่อกันและกันและที่มีต่อองค์กร

4.10 ความกตัญญูกตเวที หมายถึง การแสดงออกถึงการรู้คุณหรือการสนองบุญคุณต่อผู้ที่มีพระคุณ หน่วยงานที่ตนทำงานของบุคคล ทั้งด้านความคิดและการกระทำ

4.11 ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถในการคิดสิ่งแปลกใหม่โดยสามารถที่จะเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของความรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในแง่มุมใหม่และเป็นกระบวนการใช้ความคิดในด้านต่างๆ เพื่อนำไปแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.12 การพึ่งพาตนเอง หมายถึง ความสามารถในการช่วยเหลือตนเองในการดำเนินชีวิต ทั้งด้านการเรียนและการทำงาน โดยวิถีทางที่สุจริตถูกต้องตามทำนองคลองธรรม

4.13 ความอดกลั้น หมายถึง ความมานะพยายามไม่ย่อท้อในการทำงานหรือในการกระทำใด ๆ ให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ ไม่ว่าจะมีความยากหรืออุปสรรคใดในการทำงานนั้น ๆ และรู้จักระงับใจควบคุมสติสัมปชัญญะ กริยามารยาท อารมณ์ ในสถานการณ์ที่ไม่พึงประสงค์หรือชักจูงไปในทางที่ไม่ดีได้ (สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา, 2542)

4.14 ความปลอดภัย หมายถึง การแสดงออกทางความคิดหรือการกระทำของบุคคล ในการระมัดระวังขณะที่ทำงานของบุคคลเพื่อให้ตนเอง ผู้อื่นและสังคมส่วนรวมพ้นภัย

4.15 ความมีมารยาทไทย หมายถึง การทำความเคารพแบบไทย ๆ การไหว้ การมีสัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่ การนอบน้อมถ่อมตน และการพูดจาที่ทำให้เกียรติซึ่งกันและกัน (สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา, 2546)

5. การวัดผลประเมินผลคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ หมายถึง การใช้เกณฑ์การวัดประเมินผล จากแบบสอบถามระดับปฏิบัติระดับคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ก่อนและหลังการเรียนรู้วัดผล 4 ระดับ คือ

ผู้ตอบแบบสอบถามระดับ 3 หมายถึง ระดับการปฏิบัติคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นประจำ

ผู้ตอบแบบสอบถามระดับ 2 หมายถึง ระดับการปฏิบัติคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์บ่อยครั้ง

ผู้ตอบแบบสอบถามระดับ 1 หมายถึง ระดับการปฏิบัติคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์นาน ๆ ครั้ง

ผู้ตอบแบบสอบถามระดับ 0 หมายถึง ระดับการปฏิบัติคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไม่ได้ปฏิบัติเลย

6. เกณฑ์การประเมินระดับคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักศึกษา หมายถึง ขั้นการประเมินระดับคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษา แปลความหมาย ดังนี้

ช่วงคะแนน = ระดับคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

0.000–1.000 = ระดับคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์น้อย

1.001–2.000 = ระดับคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ปานกลาง

2.001–ขึ้นไป = ระดับคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์มาก

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ สำหรับนักศึกษาโรงเรียนสงขลาเทคโนโลยี อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ในครั้งนี้ มีประโยชน์และความสำคัญดังนี้

1. สามารถพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1 แผนกวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนสงขลา

เทคโนโลยี อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ให้ได้มีความรู้ ความเข้าใจและประพฤติปฏิบัติตน ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้กำหนดไว้

2. ทำให้นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 1 แผนกวิชาบริหารธุรกิจ โรงเรียนสงขลาเทคโนโลยี อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ได้มีส่วนร่วม กล้าคิด กล้าแสดงออก ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสมาชิกในกลุ่มและจากกลุ่มอื่น ๆ ทำให้ได้แนวความคิดที่หลากหลายสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

3. กิจกรรมแต่ละกิจกรรมที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการคิดเชิงคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาสาขาวิชาอื่น ๆ หรือผู้ประกอบวิชาชีพอื่น ๆ ได้

